

Вплив базової підготовки на вирішення задач профільної освіти у ВНЗ

У своїх рекомендаціях Парламентська асамблея Ради Європи звертає увагу на «зростаючу важливість базової освіти з питань науки і техніки [1]. Підготовка фахівців у вищих навчальних закладах потребує від слухачів здатності використовувати набуті знання та уміння з природничих дисциплін.

Зростання частки ІТ-дисциплін у процесі підготовки фахівців інженерного профілю у підсумку не впливає на їх здатність вирішувати завдання комплексного характеру, яке потребує синтезу знань та умінь із різних галузей знань і, що найголовніше, уміння побачити сутність поставленої проблеми, визначити її складові та шляхи вирішення. Таке уміння до системного аналізу поставленої задачі може бути сформовано лише за наявності ґрунтовної підготовки із базових освітніх дисциплін. З огляду на те, що формування базових знань та уявлень відбувається під час отримання середньої освіти спірними виявляються тенденції до введення ранньої спеціалізації, учнів середньої школи.

Визначення задач, які покладаються на профільну підготовку є дуже важливим. Відзначають, що профільне навчання відрізняється від загальноосвітньої підготовки більш конкретними професійно орієнтованими характеристиками мотивів, цілей, засобів і результатів навчальної, продуктивної, творчої діяльності, які виступають по відношенню до учня у вигляді певних вимог. У старшій школі учень мусить перейти від загальноосвітнього профілю до більш конкретного профілю діяльності, який передбачає певну спеціалізацію [2].

Але є декілька моментів у такій постановці питання середньої освіти на які необхідно звернути увагу. Так, далеко не кожен учень, який у дев'ятому класі сам або за допомогою батьків обрав напрям профільної підготовки, обере ВНЗ за даним профілем освіти, а також не кожен з тих хто отримав таку освіту далі буде працювати за цим фахом. Тому найголовнішим акцентом у профільній підготовці я все ж таки вважаю зберегти якість базової освіти. Це по-перше. По-друге, брак базової освіти при якісній профільній підготовці буде формувати вузького спеціаліста, не здатного до вирішення творчих завдань. По-третє, багато людей під час професійної діяльності докорінно змінюють її напрям, а добра базова освіта полегшить процес професійної переадаптації.

Можна стверджувати, що випускники середньої школи, які отримали кращу підготовку із базових дисциплін, у своїй подальшій роботі мають кращі перспективи до особистісного розвитку, підвищення кваліфікації та навіть перекваліфікації. У підсумку це сприятиме гармонізації особистості, зростанню її «індексу щастя» та такого показнику як продуктивність праці. Все, що не шкодить оточуючим та йде на користь конкретній особі йде і на користь суспільству призводить до суспільного прогресу та зростанню добробуту громадян.

Процес підготовки інженерних кадрів потребує створення умов для творчості, розвитку індивідуальності майбутнього спеціаліста. Найкраще творчі здібності формуються під час участі студентів у науково-дослідній роботі, це підвищує мотивацію до отримання базових знань та залучає інноваційну діяльність в освітній процес. Професійна підготовка інженера має відповідати вимогам виробництва, яке чим далі, змінюється все швидше. В контексті цього завдання постають, у свою чергу, запитання і до викладачів вищої школи контролювати та корегувати глибину базової підготовки майбутніх фахівців.

Таким чином, у процесі своєї роботи, яка має творчу складову, людина весь час стикається із нестачею фундаментальної підготовки і це є той напрям, точка, спираючись на яку можна «перевернути світ».

Література

1. Бюлетень Бюро інформації Ради Європи в Україні. – 2002. - №9 – с. 30.
2. Грегоращук Ю.В. Характеристика поняття профільного навчання та розкриття його сутності / Ю.В. Грегоращук // Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. – 2009. – Вип. 2. – с. 27-39.

